

Ο Κόσμος

Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΚΑΙ ΕΝΩΝΕΙ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Published
Daily
Tuesday
to Friday

27 FRIDAY
APRIL 2012

29th Year - No 3640
www.kosmos.com.au

HELLENIC MEDIA PTY LTD • Phone (02)9568 3766 • Fax: (02) 9569 9344 • E-mail: kosmos@kosmos.com.au
Address: 503-507 Marrickville Rd, Dulwich Hill, NSW 2203 • Price: \$2.00 (GST inclusive) / QLD, N.T., VICTORIA, S.A., W.A. \$2.50

Συμπάρκοικος
μουσικοσυνθέτης
πρωτοπορεί

>>5

ΤΟ 2011

Αφαίμαξη 25,3%
στα ελληνικά
εισοδήματα

>>10

ΤΖΕΝΗ ΜΠΛΟΥΜΦΙΑΝΤ:

Ζωντανό το πνεύμα των ANZAC
σε Αυστραλία και Ελλάδα

>>21

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΠΛΑΤΥΡΡΑΧΟΥ

Μεγάλωση
με τη λαλιά
της Κρήτης

>>22-23

the
Captains Grill
RESTAURANT

open 7 days & nights

ST GEORGE MOTOR BOAT CLUB
2 Wellington Street
Sans Souci NSW, 2219
Phone: (02) 9529 7276
www.captainsgrill.com.au

Celebrate
& Save
MONDAY - THURSDAY

Lobster
Special

3 courses including
half lobster

\$30

Not available on public holidays
Now available on Sundays from 5:30 pm

Beautiful
waterfront
weddings

Book
now!

50 - 250 guests

www.stgeorgembc.com.au

OPEN

Lunch
& Dinner

including public holidays

Special value menu

2 courses

\$16

see our website for details

7018

Η ανταλλαγή συναλλάγματος χωρίς χρέωση κάνει το παγκόσμιο
χρήμα ένα παιχνίδι στα χέρια σας

Η Τράπεζα Κύπρου Αυστραλίας φροντίζει τις ανάγκες σας για ξένο συναλλάγμα

Για περισσότερες πληροφορίες και άλλα στοιχεία για την υπηρεσία μας ξένου συναλλάγματος και για να προμηθευτείτε
το δωρο-κουπόνι για Ανταλλαγή Συναλλάγματος Χωρίς Χρέωση, τηλεφωνήστε στο 1300 660 550, επισκεφτείτε το
δικτυακό μας τόπο www.bankofcyprusaustralia.com.au ή ρωτήστε σε ένα από τα υποκαταστήματά μας.

Τράπεζα Κύπρου
Αυστραλίας

ΧΩΡΙΣ ΧΡΕΩΣΗ
ισχύουν προϋποθέσεις

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΠΛΑΤΥΡΡΑΧΟΥ
ΣΤΟΝ «ΚΟΣΜΟ»

Από τη στιγμή που άνοιξα τα μάτια μου άκουγα τη λαλιά της Κρήτης

Του Παναγιώτη Νικολάου

ΟΛΟΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

και την αναγκαιότητα να διατηρηθούν ζωντανές. Ο Μιχάλης Πλατύρραχος δεν μένει στα λόγια, αλλά πρωτοστατεί στην προσπάθεια αυτή. Άλλοτε σαν λυράρης, άλλοτε σαν δάσκαλος μουσικής και χορού, πάντα όμως σαν γνήσιο τέκνο της Κρήτης. Μπορεί να γεννήθηκε και να μεγάλωσε στο Σίδνεϊ, όμως η καρδιά και το μυαλό του είναι γεμάτα από την γη των προγόνων του, τη λεβεντογέννα Κρήτη, για την οποία μας λέει ότι «από τη στιγμή που άνοιξα τα μάτια μου άκουγα τη λαλιά της».

Την Κυριακή (στις 18:00 στο κτίριο της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας ΝΝΟ στο Λακέμπα) θα μας ταξιδέψει μέσα από τις παραδόσεις με μια συναυλία που έχει στόχο να προσελκύσει τις παλαιότερες γενιές και να δείξει στις νεώτερες τους πολιτιστικούς θησαυρούς της Ελλάδας, τα ήθη κι έθιμα που έχουν χαθεί στο χρόνο ή που τείνουν να εκλείψουν σήμερα. «Ο ΚΟΣΜΟΣ» φιλοξενεί σήμερα με χαρά τον Μιχάλη Πλατύρραχο, ο οποίος παραμένει ενεργός στις επάλξεις για την διατήρηση της γλώσσας, της μουσικής και των παραδόσεών μας.

Μιχάλη, θα μας παρουσιάσεις την Κυριακή στο κτίριο της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας ΝΝΟ τις 'Παραδόσεις της πατρίδας μας' Ποια είναι η φιλοδοξία σου;

«Με τη συναυλία 'Παραδόσεις της πατρίδας μας' θέλουμε μέσα σ' αυτήν την τυποποιημένη εποχή που πάει να μας επιβάλλει η παγκοσμιοποίηση να προβάλλουμε κάποιες αξίες του λαού μας που προάγουν την αξιοπρέπεια και την αξία του ανθρώπου. Θα παρουσιάσουμε μία εκδήλωση που προάγει ήθη κι έθιμα, αντιλήψεις, πιστεύω και παραδόσεις που ήταν συυφασμένα με τη ζωή των παλαιότερων. Τότε οι άνθρωποι είχαν ανάγκη τα βασικά είδη για την επιβίωσή τους ενώ σήμερα τα έχουμε όλα. Ακόμη και για το ψωμί, για παράδειγμα, υπήρχαν συγκεκριμένα εθικοτυπικά και τελετουργικά που ακολουθούσαν για την παρασκευή, το ζύμωμα και το ξεφούρνισμά του. Σε κάθε δραστηριότητα, στις εκδηλώσεις και σε κάθε έκφραση της ζωής τους υπήρχαν ήθη, έθιμα, τραγούδια και μαντινάδες. Αυτά θα παρουσιάσουμε.

Υπάρχει π.χ. ένα τραγούδι που χρονολογείται από το 1860 κι αποκαλείται 'Ο χορός της λευτεριάς'. Το τραγουδούσαν οι προπάτορές μας και μ' αυτό σμίλευαν το φρόνημά

τους επί Τουρκοκρατίας. Αποκαλείται επίσης και Θούρειος των Κρητών. Μέσα από αυτά τα τραγούδια, τους στίχους και τη μουσική αποκαλύπτονται πολλά για τον τρόπο ζωής και τις αντιλήψεις των ανθρώπων αυτών».

Πρόκειται δηλαδή για μία συναυλία που ξεπερνά τα όρια της απλής διασκέδασης.

«Η συναυλία προσεγγίζει ένα άλλο είδος ψυχαγωγίας. Είναι επιμορφωτική κι ο κόσμος θα έλθει για να μάθει και για να εκτιμήσει κάποια πράγματα που δεν του δίνεται η ευκαιρία να τα έχει στην αντίληψή του καθημερινά. Να δεχθεί κάποια μουσικά ακούσματα από την παράδοση του τόπου μας.

Στην Κρήτη όλοι νομίζουν ότι είναι τέσσερις οι χοροί μας, ενώ είναι πάνω από τριάντα. Γιατί υπήρχαν κι οι τοπικοί χοροί. Οι παγκρήτιοι χοροί, αυτοί που ήταν διαδεδομένοι σε όλο το νησί ήταν οι τέσσερις. Από εκεί και πέρα όμως υπήρχαν κι οι κατά τόπους και χωριά χοροί. Στην εκδήλωση της Κυριακής θα παρουσιάσουμε τον χορό των Κουρητών, τον τριζάλη, που είχε δηλαδή τρία ζάλα κι όχι πέντε όπως έχει ο πεντοζάλης. Είναι ένας χορός που έβγαλαν οι γυναίκες σε αντίπραξη προς τους άνδρες κι ονομάζεται επίσης κουρουτιανός χορός».

Μίλησέ μας για τους συνεργάτες σου στη συναυλία αυτή.

«Στόχος μου και στόχος του Συλλόγου που ίδρυσα κι υπηρετώ, του Ομίλου Κρητικής Παράδοσης, είναι να βγάλει άξιους μουσικούς των παραδοσιακών οργάνων. Στη συναυλία 'Παραδόσεις της πατρίδας μας' θα με συνοδεύσουν μαθητές μου. Δύο παιδιά, ο Κώστας Πλατύραχος κι ο Μανώλης Καραγεωργίου, τα οποία έχουν μάθει το λαούτο από μένα. Θα πλαισιώσει αυτό το μουσικό σχήμα με το μπάσο του ένας εξαιρετικός μουσικός της παροικίας μας, ο Απόστολος Γάτσος, καθώς κι ένα παιδί ποιντικής καταγωγής, ο Θανάσης Νάτσικας, στο νταούλι. Τέλος, θα υπάρχει αφήγηση ανάμεσα στα τραγούδια, ώστε να εξιστορηθεί ο τρόπος ζωής και το περιεχόμενο του τραγουδιού που θα ακουστεί στη συνέχεια».

Ποιο θεωρείς το μεγαλύτερο μουσικό σου επίτευγμα;

«Διδάσκω μουσική και κρητικούς χορούς κι έχω δημιουργήσει μουσικά και χορευτικά συγκροτήματα, τα οποία πλαισιώνουν άτομα μη κρητικής καταγωγής. Άνθρωποι που δεν έχουν μεγάλη σχέση με την Κρήτη αλλά έχουν μάθει τους ρυθμούς και τα μοτίβα της Κρήτης χάρις σε αυτές τις δραστηριότητές μου. Αυτό θεωρώ πως είναι και το κύριο επιτεύγμα μου, δηλαδή ότι έχουν πλαισιώσει την προσπάθεια και το έργο μου άτομα μη κρητικής καταγωγής. Ο Μανώλης Καραγεωργίου που θα παίξει λαούτο την Κυριακή δεν είναι Κρητικός, είναι Καλύμνιος. Ξεκίνησε μαζί μου το 2009. Μέσα σε τρία χρόνια είναι έτοιμος να σταθεί δίπλα στον δάσκαλό του στο πάλκο. Πρέπει να δίνουμε τις ευκαιρίες στα νέα παιδιά για να έχουμε ελπίδες ότι θα αντέξουμε».

Ποια είναι η κατάσταση σήμερα στην κρητική μουσική;

«Η κρητική μουσική σήμερα έχει αποκτήσει πολλούς θαυμαστές αλλά και πολλές τάσεις. Υπάρχει το παραδοσιακό, το ατόφιο, το οποίο θα παρουσιάσουμε την Κυριακή. Υπάρχει επίσης το νέο κύμα, το οποίο εκφράζει τη μουσική με ηλεκτρονικά όργανα. Θεωρώ πως αυτή η τάση έχει χάσει το ιδιαίτερο χρώμα της μουσικής μας. Πάντως, υπάρχει αυτή η κόντρα στην Κρήτη σήμερα. Ορισμένοι το θεωρούν εξέλιξη, κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι χάνεται η ιδιαιτερότητα μιας παραδοσιακής μουσικής, η οποία δεν αποκαλύπτεται γιατί έχει αλλάξει ρεύμα. Βέβαια, αυτό συνέβαινε και παλιότερα. Ο Νίκος Ξυλούρης πήρε αυτόν τον δρόμο κι έβγαλε μέσα από ένα έντεχνο κύμα τη μουσική. Έβαλε τη λύρα σε άλλα ρεύματα κι αυτό είχε αποδοχή από τον κόσμο. Ακούσθηκε όχι μόνο ο ίδιος αλλά κι η Κρήτη».

Εσύ ποιον δρόμο προτιμάς; Ποιο είναι το όνειρό σου;

«Πιστεύω πως καθετί μπορεί να γίνει

σωστά και να έχει την ευρύτερη αποδοχή μιας κοινωνίας - όχι μόνο Ελλήνων - με τη σύνταξη κι άλλων οργάνων, αλλά εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αυτό. Έχω μεγάλη αγάπη για την μουσική μας, γνωρίζω ότι έχει δυναμική και θέλω να εξαπλωθεί. Όνειρό μου μελλοντικά είναι να αποδώσει τις μελωδίες της κρητικής μουσικής μία συμφωνική ορχήστρα σε έναν μεγάλο χώρο, όπως είναι το Town Hall. Πρώτα όμως πρέπει να γίνει η καταγραφή της μουσικής μας σε παρτιτούρες, κάτι που δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα. Δεν υπάρχουν παρτιτούρες για την κρητική παραδοσιακή μουσική, παρά μόνο μία βυζαντινή σημειογραφία που διέσωσε ένας λαογράφος. Πρόκειται για ένα μεγάλο, πρωτοφανές έργο το οποίο δεν έχει γίνει ακόμη. Όνειρό μου είναι να αποδοθεί ορχηστρικά, συναυλιακά, σε έναν μεγάλο χώρο η κρητική παραδοσιακή μουσική. Με πρωτεύοντα ρόλο στα παραδοσιακά όργανα της Κρήτης. Λίρα και λαούτο στην πρώτη γραμμή, πλαισιωμένα από τα άλλα όργανα. Έτσι από τα καφενεία των κρητικών χωριών θα μπουν στα μεγάλα σαλόνια. Είναι το όνειρό μου».

Υπάρχουν σήμερα στην Κρήτη καλλιτέχνες που σε εμπνέουν;

«Ορισμένοι από τους σύγχρονους εκφραστές της κρητικής μουσικής έχουν πάρει έναν δρόμο που δεν αντανάκλα την έκφραση και το ύφος που με εκφράζει. Ορισμένοι όμως έχουν κρατήσει την γραμμή που πρέπει. Εκτιμώ και σέβομαι την προσπάθεια που κάνει ένα παιδί στην ανατολική Κρήτη, ο Δημήτρης Σγουρός, γιατί δρα κι εκφράζεται με τον τρόπο που εκφράζομαι κι εγώ. Δηλαδή, ερευνά το υλικό και φέρνει στο φως κάποια ακούσματα και τραγούδια που έχουν χαθεί. Αυτό θέλω κι εγώ. Προσωπικά αναβιώνω όχι μόνο τον παλιό τρόπο ζωής, αλλά τα τραγούδια που έλεγαν οι παλιοί. Δεν είμαι συνθέτης, δεν γράφω τραγούδια κι ούτε είμαι επαγγελματίας μουσικός. Είμαι μεσίτης κι η ενασχόλησή μου με την μουσική είναι από μεράκι κι αγάπη. Το καλό με την τεχνολογία είναι ότι μπορώ να ενημερώνομαι άμεσα για όσα συμβαίνουν στα μουσικά δρώμενα της Κρήτης».

Μίλησέ μας για σένα. Κουβαλάς την Κρήτη μέσα σου παρότι γεννήθηκες και μεγάλωσες στο Σίδνεϊ.

«Είμαι παιδί πρώτης γενιάς Ελλήνων μεταναστών στην Αυστραλία. Κι οι δύο γονείς μου κατάγονται από το Ρέθυμνο της Κρήτης, εγώ γεννήθηκα στο Σίδνεϊ. Μεγάλωσα σε ένα περιβάλλον με έντονες κρητικές συνήθειες και συνείδηση κι αυτό με έκανε να αγαπήσω και να ασχοληθώ με τα κληροδοτήματα του κρητικού λαού. Δεν γεννήθηκα στην Κρήτη, αλλά από τη στιγμή που άνοιξα τα μάτια μου άκουγα τη λαλιά της. Με ανάθρεψε η συγχωρεμένη η γιαγιά μου, η Παρασκιά, κι άκουγα συνεχώς τη λαλιά της

INFO

Ο Μιχάλης Πλατύραχος γεννήθηκε στο Σίδνεϊ και κατάγεται από το χωριό Κουρούτες του Ρεθύμνου. Είναι ένα χωριό που πήρε το όνομά του από τους αρχαίους Κουρήτες, οι οποίοι προστάτευαν το νεογέννητο Δία από την παιδοκτονική μανία του Κρόνου. Από αυτούς προέρχεται κι ο πυρίχειος

χορός, αλλά κι ο τριζάλης ή κουρουριανός χορός που θα μας παρουσιάσει την Κυριακή ο Μιχάλης Πλατύραχος. Ο Μιχάλης είναι 32 ετών κι έχει κάνει μέχρι σήμερα οχτώ μουσικές συναυλίες. Οι πέντε από αυτές συμπεριλήφθηκαν στο Ελληνικό Φεστιβάλ Σίδνεϊ. Το ξεκίνημα έγινε το 1998 με την παρουσίαση της παραδοσιακής κρητικής φορεσιάς. Το 2000 έκανε ένα αφιέρωμα στα 20 χρόνια από τον θάνατο του Νίκου Ξυλούρη, το 2001 ένα αφιέρωμα στα 60 χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης και το 2002 στους πρωτομάστορες της κρητικής μουσικής. Το 2007 έδωσε μια συναυλία με τίτλο 'Κρητική μουσική χωρίς σύνορα', η οποία παρουσιάστηκε και στα αγγλικά, μέσα από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της δημαρχίας του Μάρικβιλ. Την Κυριακή θα μας παρουσιάσει τις 'Παραδόσεις της πατρίδας μας'.

Κρήτης καθώς μεγάλωνα. Δεν έζησα στην Κρήτη, δεν έχω βιώματα από την Κρήτη, απλά χάρις σ' αυτήν ιερή - για μένα - φυσιογνωμία της γιαγιάς μου γεύθηκα ερεθίσματα. Φυσικά με επηρέασε κι η ενασχόληση του πατέρα μου, Οδυσσέα, με τα δρώμενα των εδώ κρητικών συλλόγων. Πήρα τα ερεθίσματα εκείνα που με έκαναν στη συνέχεια να τραγουδώ, να χορεύω και να εκφράζομαι κρητικά».

Πως ξεκίνησες να παίζεις μουσική;

«Σε ηλικία 10 χρονών ζήτησα από τον πατέρα μου μια λύρα, η οποία ήλθε από την Κρήτη. Από τότε ξεκίνησα να παίζω μουσική και συνεχίζω για 25 χρόνια περίπου. Στην αρχή με βοήθησε ο Περικλής Σφακιανάκης, ο οποίος μου έδειξε τα πρώτα μαθήματα στις τρεις-τέσσερις φορές που είχε έλθει τότε στο σπίτι μου. Μετά συνέχισα μόνος μου, με το αυτί και η βοήθεια του θεού έφερε όλα τα υπόλοιπα. Θυμάμαι πως περίμενα μικρό παιδί να έλθουν καλλιτέχνες από την Κρήτη. Τότε έρχονταν μόνο μία φορά τον χρόνο, κάθε Μάη στους εορτασμούς για την Μάχη της Κρήτης. Είχε έλθει το 1988 ο Σπύρος Σπυρογιωργάκης και την επόμενη χρονιά ο αείμνηστος, ο μεγάλος Κώστας Μουντάκης. Σήμερα θεωρούνται ογκόλιθοι, ιερά τέρατα της κρητικής μουσικής κι είχα την τιμή και την τύχη να πάρω μαθήματα κι από τους δύο. Τα μαθήματα αυτά είναι βιντεοσκοπημένα κι από τότε με συντροφεύουν. Τα είχα πάντοτε βάσεις και σπύριγμα για την περαιτέρω πορεία μου. Από τότε συνέχισα μόνος μου».

Μιλάς πολύ καλά ελληνικά παρότι είσαι Αυστραλογεννημένος.

«Οφείλεται στον πατέρα μου. Όταν πήγα στο σχολείο 5 χρονών δεν μιλούσα καθόλου αγγλικά γιατί η μητρική μου γλώσσα είναι τα ελληνικά, παρότι γεννήθηκα εδώ. Αυτό οφείλεται στην οικογένεια, στην ανατροφή. Ο πατέρας μου ήταν και δάσκαλος απογευματινών σχολείων. Το πρώτο πράγμα που αντιλήφθηκα όταν άρχισα να καταλαβαίνω τον κόσμο ήταν αυτή του η προσπάθεια να μεταλαμπαδεύσει την ελληνική γλώσσα στη νέα γενιά. Το έκανε αυτό για 18 χρόνια και ένιωσα το έργο του. Δύο χρόνια αφού σταμάτησε ξεκίνησα εγώ την μουσικοχορευτική σχολή. Πήρα την σκυτάλη, αλλά δεν μαθαίνω τη γλώσσα στα παιδιά αλλά τη μουσική και τους χορούς.

Σήμερα οι παπούδες κι οι γιαγιάδες μιλούν στα εγγόνια τους στα αγγλικά. Σπαράζει η καρδιά μου. Δυστυχώς, αυτό είναι το πρόβλημά μας, ότι έχουμε χάσει τη γλώσσα μας. Κι όταν συμβαίνει αυτό χάνονται και κάποιοι θησαυροί που με την αγγλική γλώσσα δεν πρόκειται να τους ξαναβρούμε. Στόχος της μεθαιριανής εκδήλωσης είναι να συνειδητοποιήσει το ακροατήριο την ανάγκη της διατήρησης της ελληνικής μας γλώσσας. Γι' αυτό γίνεται στα ελληνικά».

Ποια είναι τα σχέδιά σου για το μέλλον;

«Πιστεύω πως οι θησαυροί της παράδοσής μας, που έρχονται από το μακρινό παρελθόν και μας τους δίνουν οι πρόγονοί μας, είναι πάρα πολλοί. Όπως θα παρουσιάσουμε την συναυλία της Κυριακής, θέλουμε να κάνουμε κι άλλες τέτοιες εκδηλώσεις με τον ίδιο τίτλο. Υπάρχουν ανεκτίμητοι θησαυροί, οι οποίοι πρέπει να έλθουν στην επιφάνεια. Έτσι η εκδήλωση της Κυριακής δεν είναι παρά η πρώτη από μία σειρά με τον τίτλο 'Παραδόσεις της πατρίδας μας' που θα επιχειρήσουμε στο εγγύς μέλλον.

Κλείνοντας την κουβέντα μας, θέλω να ευχαριστήσω τον «ΚΟΣΜΟ» και σένα Παναγιώτη για την φιλοξενία και την τιμή που μου κάνετε».